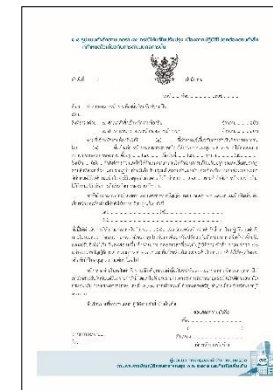

การดำเนินงานปรับปรุงรูปแบบคำสั่งทางปกครอง ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม บัญญัติให้การออกคำสั่งทางปกครองเป็นอำนาจของเจ้าพนักงานตามกฎหมายที่จะใช้เพื่อควบคุมดูแลการประกอบกิจการที่กฎหมายกำหนดหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะส่งผลหรืออาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพและความเป็นอยู่ของผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งสามารถดำเนินการได้ ทั้งนี้ กระบวนการออกคำสั่งจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติมอีกด้วย ที่ผ่านมากองกฎหมายได้จัดทำรูปแบบคำสั่งทางปกครองและเผยแพร่ให้แก่เจ้าพนักงานตามกฎหมายในหน่วยงานส่วนท้องถิ่นนำไปใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานหลายครั้ง แต่จากข้อมูลการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งที่กลุ่มคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิได้รับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕ จำนวน ๔๔๒ เรื่อง พบว่ามีคำสั่งที่ถูกเพิกถอนถึงร้อยละ ๒๒.๘๕ สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากมีขั้นตอนหรือรูปแบบการออกคำสั่งไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด ทำให้มาตรการในคำสั่งไม่สามารถนำไปใช้บังคับได้ หากความเดือดร้อนของประชาชนยังมีอยู่จะต้องเริ่มกระบวนการใหม่ ทำให้เกิดความล่าช้า หรือในกรณีที่ความเสียหายจากการปฏิบัติตามคำสั่งไปแล้ว ผู้รับคำสั่งสามารถเรียกร้องจากผู้ทำคำสั่งได้ด้วย

ตัวอย่าง รูปแบบคำสั่งทางปกครองตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ผลการวิเคราะห์การนำไปใช้

จากข้อมูลการอุทธรณ์คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ พบว่า ได้รับคำสั่งที่ถูกอุทธรณ์ทั้งสิ้น ๒๙๓ ราย ดำเนินการแล้วเสร็จทั้ง ๒๙๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ซึ่งในแต่ละปีมีจำนวนที่ได้รับเรื่องอุทธรณ์ใกล้เคียงกัน คือ ๑๐๗ ๙๓ ๙๓ คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๒๗ ๓๑.๕๒ และ ๓๑.๕๒ ตามลำดับ และดำเนินการตามกรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ๙๐ วัน จำนวน ๒๗๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๘๖ เกินระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ๙๐ วัน จำนวน ๑๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖.๑๔ ส่วนการอุทธรณ์คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ในรอบ ๕ เดือนแรกของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ พบว่า ได้รับคำสั่งที่ถูกอุทธรณ์จำนวน ๖๐ ราย ซึ่งได้ดำเนินการตามกรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ๙๐ วัน จำนวน ๖๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ เมื่อพิจารณารายละเอียดของการออกคำสั่งแต่ละปีพบว่า

ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีอุทธรณ์ทั้งสิ้น ๑๐๗ ราย มีการเพิกถอนคำสั่งสูงสุด ๒๓ ราย ซึ่งดำเนินการเกินกรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ๙๐ วัน จำนวน ๑๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓.๗๒

ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีอุทธรณ์ทั้งสิ้น ๙๓ ราย ยกอุทธรณ์สูงสุดจำนวน ๔๒ ราย เพิกถอนคำสั่งสูงสุด ๒๐ ราย ดำเนินการอยู่ในกรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ๙๐ วัน มากที่สุดจำนวน ๘๘ ราย ซึ่งมีแนวโน้มที่ดีขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๓

ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มีอุทธรณ์ทั้งสิ้น ๙๓ ราย ซึ่งดำเนินการเกินกรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ๙๐ วัน จำนวนเพียงแค่ ๒ ราย

ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในรอบ ๕ เดือนแรกมีอุทธรณ์จำนวน ๖๐ ราย ได้ดำเนินการอยู่ในกรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ๙๐ วัน ซึ่งตามมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสร็จสิ้นภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ แล้วแจ้งคำวินิจฉัยพร้อมด้วยเหตุผลเป็นหนังสือไปยังผู้อุทธรณ์ และเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุข แล้วแต่กรณี ให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด รายละเอียดดังตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ ผลการพิจารณาอุทธรณ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๖

ปีงบประมาณ	คำสั่งอุทธรณ์ที่ได้รับ					ระยะเวลาการดำเนินการ	
	จำนวนทั้งหมด	ยกอุทธรณ์	เพิกถอนคำสั่ง	จำหน่ายอุทธรณ์	ไม่รับอุทธรณ์	เกิน ๙๐ วัน	ไม่เกิน ๙๐ วัน
พ.ศ. ๒๕๖๓	๑๐๗	๔๔	๒๓	๒๐	๒๐	๑๑ (๑๐.๒๘)	๙๖ (๘๙.๗๒)
พ.ศ. ๒๕๖๔	๙๓	๔๒	๒๐	๑๔	๑๗	๕ (๕.๓๘)	๘๘ (๙๔.๖๒)
พ.ศ. ๒๕๖๕	๙๓	๕๔	๑๔	๑๐	๑๕	๒ (๒.๑๕)	๙๑ (๙๗.๘๕)
พ.ศ. ๒๕๖๖	๖๐	๔๐	๗	๕	๘	-	๖๐ (๑๐๐)
รวม	๓๕๓	๑๘๐	๖๔	๔๙	๖๐	๑๘ (๖.๑๔)	๓๓๕ (๙๔.๙๐)

จากตารางที่ ๑ พบว่า ผลการพิจารณาอุทธรณ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๖ ข้อมูลการอุทธรณ์คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ มีคำสั่งที่ถูกอุทธรณ์ทั้งสิ้น ๓๕๓ ราย ดำเนินการแล้วเสร็จทั้ง ๓๕๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ และดำเนินการตามกรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ๙๐ วัน จำนวน ๓๓๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๙๐ เกินระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ๙๐ วัน จำนวน ๑๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖.๑๔ ซึ่งแต่ละปีการดำเนินการเกินกรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง

สำหรับการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เมื่อเทียบในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ในรอบ ๕ เดือนแรก
คำสั่งที่ถูกเพิกถอนมีแนวโน้มลดลงและยังไม่มีมีการพิจารณาเกินกรอบระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด
ตัวอย่าง คำสั่งทางปกครองขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เป็นไปตามรูปแบบกรมอนามัยจัดทำขึ้น

ที่ กค ๑๒๖๐๔/ ๑๐๘

๒๒ มกราคม ๒๕๖๖

เรื่อง คำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ปรับปรุงโครงสร้างราคาขาย

เรียน [redacted]

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาแบบตรวจและนำข้อเท็จจริงมา จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย [redacted] โดยเจ้าพนักงานสาธารณสุข ซึ่งเป็นเจ้าพนักงาน
ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ ได้ดำเนินการตรวจย้อนกลับเมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๖
เวลาประมาณ ๐๙.๔๐ น.

สมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า มีเสียงรบกวนจากเครื่องปรับอากาศ จึงพิจารณาเห็นว่าเกินกว่าค่า
ตามบัญชีมาตรา ๒๕(๔) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ และโดยที่เจ้าพนักงาน
สาธารณสุขได้ตรวจและนำความมาทูลเกล้าฯในมาตรา ๔๔(๓) แล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย แต่ปรากฏว่าท่านไม่ได้
ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในคำแนะนำดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข
พ.ศ.๒๕๓๕ ออกคำสั่งให้ท่านปรับปรุงแก้ไขและระงับเหตุรำคาญ เรื่อง เสียงจากเครื่องปรับอากาศ
ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่งนี้ หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับ
ไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕
และที่มิใช่เพิ่มเติม

อนึ่ง หากท่านไม่พอใจคำสั่ง ท่านมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการพิจารณา
อุทธรณ์ได้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันรับคำสั่งนี้ โดยส่งไปที่ ประธานคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์
(อธิบดีกรมอนามัย) กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข เลขที่ ๘๘/๖๖ ถนนวิมานนท์ ตำบลตลาดขวัญ
สามกิโลกรัม จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

จึงเรียนมาเพื่อทราบและปฏิบัติตามคำสั่งข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

[Signature]

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
โทรศัพท์ ๐ ๓๔๔๗ ๐๖๑๑ ต่อ ๔๔๑

ที่ กค ๑๒๖๐๔/ ๕๒๒๕

๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง คำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ปรับปรุงโครงสร้างราคาขาย

เรียน [redacted]

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาแบบตรวจและนำข้อเท็จจริงมา จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย [redacted] ได้ตรวจอาคารก่อสร้าง ๑ ชั้น ไม่มีเลขที่

ถาวรราชชนนี แขวงท่าอากาศยานดอนเมือง เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๕ พบว่าท่าน
ก่อสร้างอาคาร ขึ้นเป็นเหตุให้เกิดเสียงรบกวนผู้อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียง พิจารณาเห็นว่าเกินกว่าเป็นเหตุรำคาญ
ตามมาตรา ๒๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ จึงได้มีคำแนะนำให้ท่านแก้ไขหรือระงับเหตุ
รำคาญตามอำนาจหน้าที่ในมาตรา ๔๔ (๓) แล้วตามสิ่งที่ส่งมาด้วย แต่ปรากฏว่า ท่านยังไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำ
ของเจ้าพนักงานไม่ครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนดในคำแนะนำดังกล่าว

อนึ่ง อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข
พ.ศ.๒๕๓๕ ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงมีคำสั่งให้ท่านปรับปรุงระงับเหตุรำคาญ โดยจัดให้มีการตรวจในการ
ป้องกันเสียงดังที่เกิดจากการก่อสร้าง มีให้กีดเสียงดังรบกวนผู้ที่อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียง

ทั้งนี้ ได้ท่านดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๗ วัน นับแต่วันรับคำสั่งนี้ หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง
ภายในเวลาที่กำหนดไว้ จะมีโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
ตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ
การสาธารณสุข (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๐

อนึ่ง หากท่านไม่พอใจคำสั่งนี้หรือเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ท่านมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่ง
ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันรับคำสั่งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการตามคำสั่งข้างต้น

ขอแสดงความนับถือ

[Signature]

อธิบดีกรมอนามัย

ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล
โทร. ๐ ๒๕๔๓ ๔๔๓๓ - ๔๔ ต่อ ๕๕๒๐
โทรสาร ๐ ๒๕๔๓ ๔๔๔๓

จากตัวอย่างคำสั่งทางปกครองทั้งสองฉบับ พบว่า หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นหลายแห่งได้นำรูปแบบ
คำสั่งทางปกครองที่จัดทำขึ้นไปใช้ ซึ่งในคำสั่งได้แสดงถึงเหตุผลที่ออกคำสั่งให้ปรับปรุงแก้ไขระงับเหตุรำคาญ
ประกอบด้วย ข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้อกฎหมายที่อ้างอิง ข้อพิจารณา และข้อสนับสนุนการใช้ดุลพินิจ
บทกำหนดโทษ รวมถึงได้แจ้งสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ภายในระยะเวลาที่กฎหมาย
กำหนด จึงเป็นการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
อย่างครบถ้วน สามารถลดปัญหาการออกคำสั่งทางปกครองที่มีรูปแบบคำสั่งไม่ถูกต้องได้จริง